

FINDATA

The background is a solid blue color with several abstract geometric elements. There are white lines forming a large 'X' shape. In the upper right, there is a grid of small white dots with a white square outline around a portion of it. In the lower right, there is a cluster of white lines radiating from a point, resembling a fan or a stack of pages. In the lower left, there is a small white circle around a single dot in a grid.

Tervetuloa Findatan
infotilaisuuteen!

15.12.2022

Ohjelma

14.00–14.20

Tilaisuuden avaus ja yleiskatsaus toimintaan

14.20–14.40

ICT-kuulumiset

14.40–15.00

Aineistokuvausten tilanne ja Findatan
valmisaineisto: COVID-19

15.00–15.30

Kysymyksiä ja keskustelua

Findatan tehtävät

Yleiskatsaus toimintaan

Mervi Siltanen ja Antti Piirainen

Hakemus- ja jonotilanne 12.12.2022

- Tietolupahakemukset: jonotusaika käsittelykelpoisille n. 1-2 kk
 - 57 kpl käsittelyssä
 - 39 kpl odottaa käsittelyä
 - 54 kpl odottaa täydennyksiä
- Muutoshakemusten käsittely on ajantasaista
 - Jonossa 3 kpl
- Tietopyyntöjä jonossa 5 kpl
- Tänä vuonna saapunut 250 hakemusta, tehty 263 päätöstä
 - 214 myönteistä
 - 48 raukeavaa
 - 1 hallintoasian siirto

Tietolupahakemusten käsittely

- Uudet hakemukset tarkistetaan viikon sisällä
 - Siirretään odottamaan käsittelyä tai ilmoitetaan puutteet
 - Puutteelliset hakemukset: asiakas voi täydentää itse tai jäädä odottamaan henkilökohtaista ohjausta
- Suosittelemme, että jonossa olevat hakijat täydentävät itse hakemustaan jo ennen yhteydenottoa ja täydennyspyyntöä
 - Voimme keskittää resursseja esitarkastuksen sijaan varsinaiseen hakemuskäsittelyyn

Findatan hakemuskäsittelyn muutokset

Findatan hakemuskäsittelyprosessin muutos

Aiemmin

- Findata pyytää hakemuskäsittelyn aikana poiminta- ja kustannusarviot rekisterinpitäjiltä

Nyt

- Findata pyytää rekisterinpitäjien poiminta- ja kustannusarviot hakemuksen liitteenä
- Hakijoiden tueksi julkaistu poimintakuvauslomake saatavilla osoitteesta:
findata.fi/poimintakuvauslomake

Ohje tietolupahakemuksen täyttämiseen [Findatan verkkosivuilla](#)

Findatan hakemuskäsittelyprosessi nyt

0. Hakija on yhteydessä suoraan rekisterinpitäjiin, jos tarvitsee lisätietoja aineistoista tai muuttujista.

Rekisterinpitäjien on vastattava 15 arkipäivän kuluessa Findatan lisätieto- ja kustannusarviopyyntöön.

Rekisterinpitäjä X Rekisterinpitäjä Y Rekisterinpitäjä Z

1. Hakija toimittaa hakemuksen tai lisätiedot Findatalle.

2. Findata tarkistaa, että hakemuksen tiedot riittävät käsittelyyn.

3. Findata lähettää lisätieto- ja kustannusarviopyynnot rekisterinpitäjille.

4. Findata lähettää enimmäiskustannusarviot hakijalle hyväksyttäväksi.

5. Hakemukseen tehdään päätös.

Puutteellinen hakemus tai poimintakuvausten puuttuminen johtavat hakemuksen palauttamiseen tai lisäselvityspyyntöön.

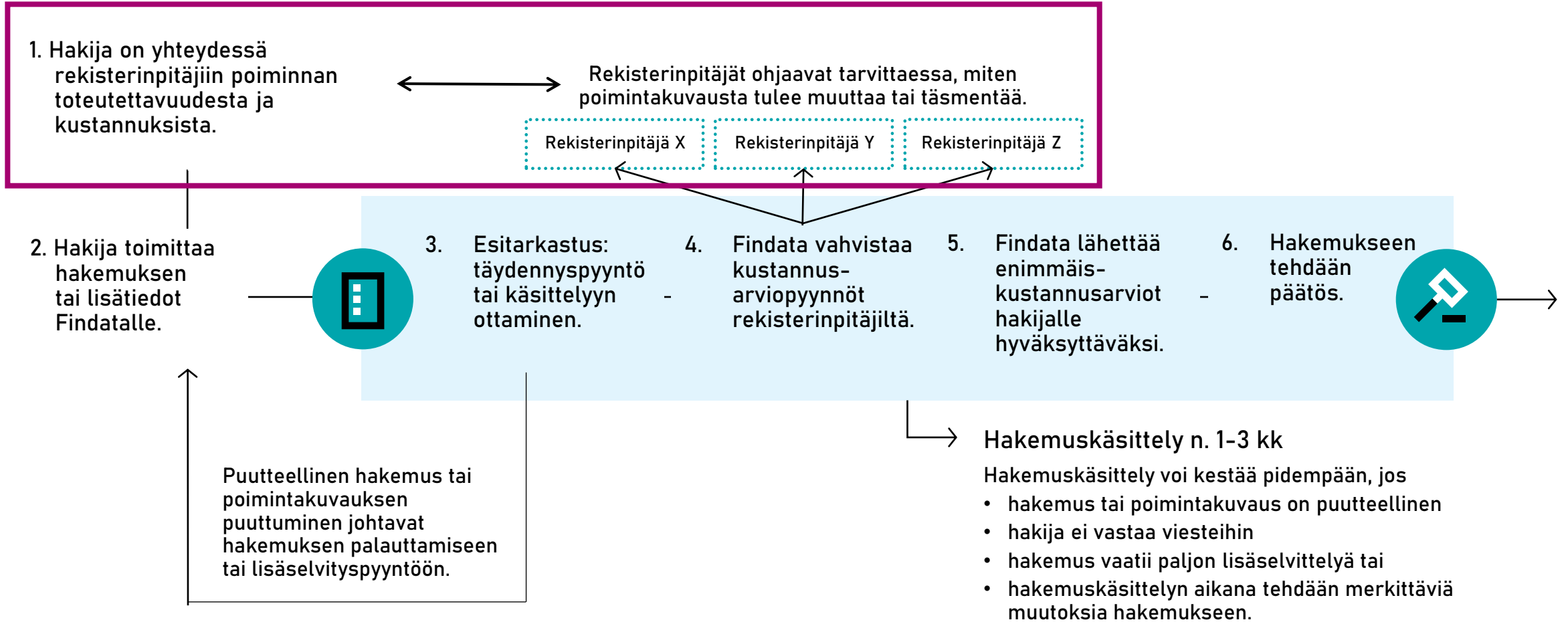
Rekisterinpitäjät pyytävät tarvittaessa poimintakuvausten tarkentamista.

Hakemuskäsittely n. 1-3 kk

Hakemuskäsittely voi kestää pidempään, jos

- hakemus tai poimintakuvaus on puutteellinen
- hakija ei vastaa viesteihin
- hakemus vaatii paljon lisäselvittelyä tai
- hakemuskäsittelyn aikana tehdään merkittäviä muutoksia hakemukseen.

Findatan hakemuskäsittelyprosessi jatkossa

Findatan tietolupahakemuksen muutokset

Hakemuslomakkeen muutokset 1/2

- Tukee prosessiin tullutta muutosta
 - Muuttujien poimintakuvaus ja kustannusarviot hakemuksen liitteeksi
- Lomake muotoiltu rakenteisemmaksi
 - Nopeuttaa hakemuskäsittelyä, kun voidaan hyödyntää asiakkuudenhallintajärjestelmää (CRM) tehokkaammin
- Entistä kattavampi
 - Hakemuskäsittelyssä tarvittavat asiat määritelty tarkemmin: tavoitteena minimoida lisäselvityspyynnöt

Hakemuslomakkeen muutokset 2/2

- Lomakkeen teksteihin tehty kielenhuolto Kotuksen toimesta
 - Tavoitteena yhtenäisempi ja selkeämpi kieliasu
- Kysyttävät asiat jäsenelty enemmän omiksi kokonaisuuksiksi
 - Lisätty taustoitusta, ohjeistusta ja esimerkkejä
- Kehitys jatkuu
 - Tunnistettu asioita, jotka päivitetään lomakkeeseen seuraavassa uudistuksessa

Hyvinvointialueista rekisterinpitäjiä 1.1.2023

Hyvinvointialueiden tehtävät toisiokäytössä

- Hyvinvointialueet ovat 1.1.2023 lähtien oman alueensa sote-tietojen rekisterinpitäjiä, ja vastaavat sote-tietojen toisiokäyttöön liittyvien lakisääteisten palveluiden tuottamisesta:
 1. Aineistokuvaukset rekisterien tietosisällöistä (aineistokatalogi.fi)
 - Aineistokuvauksista on annettu [määräys](#) (toisiolaki [12 §](#);)
 2. Neuvonta ([13 §](#))
 3. Tietolupahakemusten käsittely ja luvista päättäminen, kun hakemus koskee ainoastaan oman hyvinvointialueen rekisterinpidossa olevia tietoja ([11 §](#); [44 §](#)).
 - Tietolupahakemuksen ja tiedonhyödyntämissuunnitelman tietosisällöistä on annettu [määräys](#)
 - Aineistot saa luovuttaa analysoitavaksi ainoastaan auditoituun tietoturvalliseen käyttöympäristöön ([20 §](#)), ympäristöt on listattu Valviran [Toini-rekisterissä](#)
 4. Aineistojen poiminat sekä aineistojen poiminnan ja käsittelytyön kustannusarviot ([36 §](#); [50 §](#))

Huomioitavaa toisiokäytössä

- Toisiolaki mahdollistaa rekisterinpitäjän omien tietojen hyödyntämisen oman organisaation tietojohdantamiseen ilman tietolupaa ([41 §](#))
- Jos usean rekisterinpitäjän yksilötasoisia tietoja yhdistetään, lupa haetaan aina Findatalta ([11 §](#))
- Jos haetaan tilastomuotoista tietoa toisiolain mukaisella tietopyynnöllä, tietopyyntö tulee aina toimittaa Findatalle ([45 §](#))

Yhteistyö Findatan ja hyvinvointialueiden välillä

Tarvitsemme hyvinvointialueilta

- Neuvontaa luvanhakijoille
- Yhteystiedot poimintapyyntöjä, kustannusarvioita ja aineistotoimituksia varten
 - Esim. sähköpostiosoite / ryhmäpostilaatikko ja palveluiden yhteyshenkilöt
 - Pyydämme lähettämään yhteystietoja osoitteeseen info@findata.fi

Findata tarjoaa hyvinvointialueille

- Neuvontaa toisiolakiin liittyen
 - [Findata.fi](https://findata.fi)
 - info@findata.fi
- Työkalut ja koulutuksia aineistokuvausten tekemiseen, julkaisuun ja ylläpitoon
 - [Aineistokatalogi.fi](https://aineistokatalogi.fi) ja aineistoeditori.fi
 - [Ilmoittautuminen koulutuksiin](#)
- Jos hyvinvointialue ilmoittaa: tietolupahakemusten toisiolain mukainen käsittely hyvinvointialueen puolesta ([11 §](#))

Katso lisätiedot ja ota yhteyttä

FINDATA

Toisiolaki

- [Finlex.fi: laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä](#)

Sosiaali- ja terveysministeriö

- [Stm.fi: Sote-tietojen toissijainen käyttö](#)

Findata.fi

- [Tietoa hyvinvointialueille](#)
- [Palvelut ja ohjeet rekisterinpitäjille](#)
- [Aineistojen toimittaminen Findatalle](#)
- [Tietoa lupatoimivalloista](#)

Hyvinvointialueille tarkoitetut Findatan infotilaisuudet

- 18.1.2023 klo 14.00–14.30 ([linkki tapahtumasivulle](#))
- 15.3.2023 klo 14.00–14.30 ([linkki tapahtumasivulle](#))

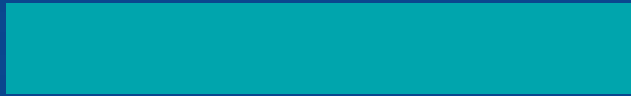
Neuvonta

- info@findata.fi
- [Yhteystiedot verkkosivuilla](#)
- Antti Piirainen, viestintäpäällikkö: 029 524 7644

Muuta ajankohtaista

- STM:n maksuasetus vuodelle 2023 tulossa, tiedotetaan kunhan julkaistu
- Hakemusklinikoita ensi vuonna kerran kuukaudessa

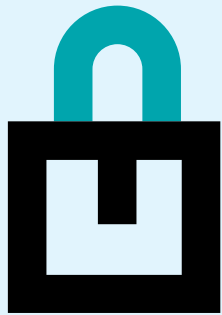
ICT-kuulumiset

Heikki Lanu

ICT ja tietoturva ajankohtaista

- EU4Health rahoitushaku ajalle 2023-2027
 - Aihiot: Tietolupajärjestelmä, aineistokatalogi, käyttöympäristöt, tiedonsiirto, datan laatu
- Kapselin palveluiden laajennus
 - Linux-konepaketti ja säilytyspalvelu: auditoinnit valmistuneet
- CRM-kehitys
 - Tietolupien ja aineistopoimintapyyntöjen käsittely käytössä, uusi tietolupaversio ja muutosluvat työn alla
- Käyttöympäristöt
 - Rekisteröityjä 8 kpl, palveluntarjoajien verkosto käynnistetty

Kapseli-ympäristöt 5.12.

Ympäristöjä

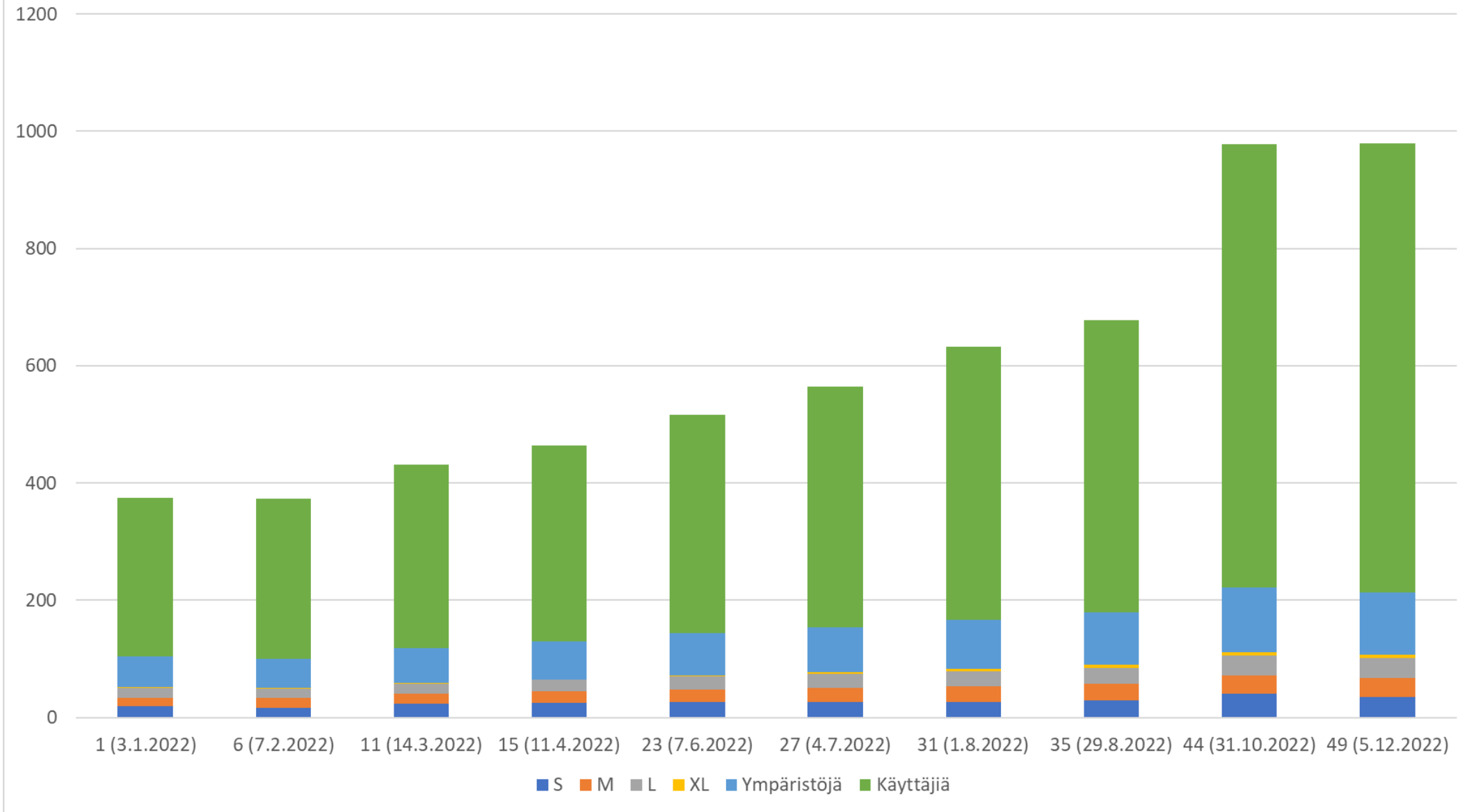
107

Käyttäjiä

765

Ympäristöjä	Kpl
Small	35
Medium	33
Large	34
Extra large	5
Yhteensä	107

Kapseli 2022

Aineistokuvausten tilanne ja Findatan valmisaineisto: COVID-19

Peija Haaramo

Kertaus aineistokuvausten edistymisestä

Findata antoi aineistokuvauksia koskevan määräyksen 1.2.2021

STM:n asetus aineistokuvaustyön aikataulusta voimaan 15.2.2021

Rekisterinpitäjillä velvollisuus laatia aineistokuvaukset tietovarantojensa tietosisällöstä 1.9.2021 alkaen

Tilanne joulukuussa 2022

Aineistokatalogissa kuvauksia 39 sote-rekisterinpitäjältä

Toisioaineistojaan kuvailleet rekisterinpitäjät: kansalliset rekisterit (N=7) tilanne 8.12.22

- Eläketurvakeskus
 - Kansaneläkelaitos
 - Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
 - Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira
 - Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
 - Tilastokeskus
- + Findata

Toisioaineistojaan kuvailleet rekisterinpitäjät: aluehallintovirastot (N=6) tilanne 8.12.22

- Etelä-Suomen aluehallintovirasto
- Itä-Suomen aluehallintovirasto
- Lapin aluehallintovirasto
- Lounais-Suomen aluehallintovirasto
- Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
- Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Toisioaineistojaan kuvailleet rekisterinpitäjät: sairaanhoidopiirit (N=12) tilanne 8.12.22

- Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoimisto
- Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
- Etelä-Savon sosiaali- ja terveystoimistojen kuntayhtymä
- Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
- Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiri
- Keski-Suomen sairaanhoitopiiri
- Lapin sairaanhoitopiiri
- Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
- Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
- Satakunnan sairaanhoitopiiri
- Vaasan sairaanhoitopiiri
- Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri

Toisioaineistojaan kuvailleet rekisterinpitäjät: kunnat (N=14) tilanne 8.12.22

- Askolan kunta
- Espoon sosiaali- ja terveystoimi
- Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä
- Heinolan kaupunki
- Helsingin sosiaali- ja terveystoimi
- Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä
- Kymsote
- Liedon kunta
- Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymä
- Porin perusturva
- Porvoon kaupunki, sote
- Raisen sosiaali- ja terveystoimiala
- Riihimäen seudun terveyskeskuksen ky
- Salon kaupunki

Maksuttomat Aineistoeditorikoulutukset rekisterinpitäjille

- **Sisältö:**

- Aineistokuvaustyön ja -määräyksen yleisesittely
- Tutustuminen Aineistoeditoriin ja -katalogiin
- Käytännön harjoitus aineistokuvausten tekemisestä Aineistoeditorilla

- **Tulevat koulutukset:**

- Torstaina 2.2. klo 13-16
- Maanantaina 3.4. klo 9-12
- Tiistaina 30.5. klo 12-15

- **Linkki ilmoittautumislomakkeeseen löytyy Findatan nettisivuilta**

Aineistokuvaustyön välineet & kehitystyö

- Aineistoeditorin ja Aineistokatalogin tekninen kehittäminen
 - Uusi kehityssykli alkanut syyskuussa
 - Työn alla mm.
 - edellisessä kehityssyklissä havaittujen bugien ja puutteiden korjaukset
 - muuttujatuonnin sujuvoittaminen
 - koodistojen käytettävyyden parantaminen
 - pysyvien tunnisteiden käyttöönoton edistäminen

Findatan valmisaineisto: COVID-19

Findatan valmisaineisto: COVID-19 (dia 1/3)

- Idea: Koostaa ajankohtainen, koronateemainen valmisaineisto
- Luvitukseen: joulukuussa 2022
- Valmisaineiston sisältö:
 - THL: tartuntatautirekisteri, Hilmo & AvoHilmo (koronaan liittyneet käynnit ja hoitajaksot)
 - Kela: koronarokotustiedot
 - Fimea: koronarokotusten haittavaikutukset
 - Tilastokeskus: kuolemat
- Rajaukset:
 - Alue: HUS-alueen kunnat
 - Aika: vuosina 2020-21 COVID-19-diagnoosin saaneet (THL: tartuntatautirekisteri)
 - Muut rajaukset: ei muita rajoituksia (ei ikä, sukupuoli tms.)
- Aineistokatalogi
 - <https://aineistokatalogi.fi/catalog/studies/7883e4cc-7877-4085-8b8b-276eb6cc70f5>

Findatan valmisaineisto: COVID-19 (dia 2/3)

- Moduulit:
 - Vuosipaketit
 - 2020, 2021
 - Ikärajaus
 - 0-15 v
 - ≥ 16 v
- Aineiston päivittäminen:
 - Vuosipaketti 2022 (toivottavasti ei tarvetta enää 2023 paketille!)
 - Etenkin, koska kyseessä on pilotti, ollaan valmiita harkitsemaan myös sisällöllisiä päivityksiä asiakkailta tulevan palautteen perusteella (kuitenkin todennäköisesti vasta em. vuosipäivityksen yhteydessä)

Findatan valmisaineisto: COVID-19 (dia 3/3)

- **Hakeminen:**

- Findatan asiointipalvelussa: asiointi.findata.fi
- Pelkän valmisaineisto-tietoluvan hakemiselle oma lomakkeensa
- Jos halutaan yhdistää muihin aineistoihin, haetaan tavallisella tietolupahakemuslomakkeella

- **Hinnoittelu:**

- Yhden valmisaineiston tietolupa maksaa 500 €, aineiston toimitus Kapseliin on maksuton
- Jos valmisaineistoa halutaan analysoida jossain muussa tietoturvalisessä käyttöympäristössä, veloitetaan lisäksi aineiston toimituskustannukset
- Mikäli valmisaineistoon halutaan yhdistää muita aineistoja, sovelletaan normaalin tietoluvan hintaa ja käsittelyaikaa
- Hinnat perustuvat STM:n asetukseen Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomaisen suoritteiden maksullisuudesta ja nykyiset hinnat ovat voimassa 31.12.2022 asti

Perustietoja Findatan valmisaineistosta: COVID-19

	N	%
Kohortin koko	138 396	
Miehiä	69 843	50,47
Naisia	68 553	49,53
COVID-19-diagnoosi vuonna 2020 ^a	20 755	15,00
COVID-19-diagnoosi vuonna 2021 ^a	118 217	85,42
Positiivisen diagnoosin saaneet ikäryhmittäin vuonna 2020		
0-15	2 379	11,46
16+	18 376	88,54
Positiivisen diagnoosin saaneet ikäryhmittäin vuonna 2021		
0-15	27 040	22,87
16+	91 177	77,13
Seuranta-aikana kuolleet ^b	1 183	0,85

^a Osa aineistoon kuuluvista henkilöistä sai COVID-19-diagnoosin sekä vuonna 2020 että vuonna 2021

^b Kaikki kuolemansyyt

Keskustelua ja kysymyksiä

Kiitos!

FINDATA

findata.fi

info@findata.fi | @FindataFi